

Ruysdael Isaack van - *Ruisdael Isaack van*

Ruysdael Jacob van Isaakszoon - *Ruisdael Jacob van Isaakszoon*

Ruysdael Jacob van Salomonsz - (†1681); maliar holandského zlatého veku krajinomalby; syn *Salomona van Ruysdaela* (†1670) a bratranec slávnejšieho *Jacoba van Isaakszoon Ruisdael* (†1682); vzhľadom k tomu, jeho práce sú štýlovo podobné otcovým a bratancovým, sú niekedy za ne zamieňané; v lete 1666 sa Jacob van Salomonsz Ruysdael presťahoval do Amsterdamu, kde sa stal členom anabaptistickej komunity; pozri *holandskí maliari zlatého veku*, *holandskí krajinári*

https://en.wikipedia.org/wiki/Jacob_Salomonsz_van_Ruysdael

Ruysdael Salomon van - (†1670); maliar *holandského zlatého veku* krajinárstva; strýko *Jacoba van Isaakszoon Ruisdaela/Jacoba Ruisdaela* (†1682) a bratom *Isaacka Ruysdaela* (†1677); podľa Arnolda Houbrakena jeho otec sa špecializoval na výrobu ebenových rámov pre zrkadla a obrazy; poslal svojich synov Jacoba a Salomona sa učiť sa latinčinu a medicínu; obaja sa stali krajinármi; Jacob Ruisdael bol zaregistrovaný v *harlemskom cechu sv. Lukáša* a podpisoval svoje obrazy, zatiaľ čo Salomon podpisoval obrazy oveľa menej často a nebol členom cechu po dobu niekoľkých rokov; Houbraken napísal, že Salomon van Ruysdael vynášiel spôsob výroby vyrezávaných ozdôb, ktoré po naleštení vyzerali ako z lešteného mramoru; boli celkom populárne ako dekorácia na drevené debny a rámy, kým bolo objavené tajomstvo ich výroby a široko kopírované; Houbraken bol zmätený členmi rodiny Ruysdaelovcov; podľa holandského inštitútu pre dejiny umenia Salomon van Ruysdael bol bratom Isaacka van Ruysdaela; predtým, než sa presťahovali do Haarlemu, boli nazývaní Gooyer alebo Gooier a boli synmi Jacoba van Gooyer staršieho, ktorý bol výrobcom nábytku a rámov v Naardenu; obaja synovia mali synov, ktorí mali meno po svojich otcoch; tak Salomon van Ruysdael bol strýkom a nie bratom Jacoba van Isaakszoon Ruisdaela a on bol otcom Jacoba Salomonsz van Ruysdaela; Salomon vstúpil do harlemského cechu sv. Lukáša v r. 1623 (ako Salomon de Gooyer) a stal sa nasledovníkom Jána Porcellis a I. van de Velde; cestoval z Haarlemu do Leidenu, Utrechtu, Amersfoortu, Alkmaaru, Rhenenu a Dordrechtu, aby tu maloval krajiny a zámky; dnes je najslávnejší z štyroch maliarov Jacob van Salomonsz Ruysdael; pozri *holandskí maliari zlatého veku*, *holandskí krajinári*, *harlemskí umelci*

https://en.wikipedia.org/wiki/Salomon_van_Ruysdael

<https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=Salomon+van+Ruysdael+%3A+River+Scene+with+Farmstead>

S. van Ruysdael: Riečna scenéria so statkom (1647)

J. I. van Ruisdael alebo S. van Ruysdael: Pohľad na Egmond aan Zee (1640)

Ruysch Rachel - (†1750); flámska maliarka kvetinových *zátiší*; dosiahla medzinárodného ohlasu po celý svoj život a dožila vysokého veku

www v súvislosti s heslom *Leyster Judith*; J. Leyster (†1660) bola jedna z troch významných umelkýň v *holandského zlatého veku* maľby; ďalšie dve, Rachel Ruysch a *Maria van Oosterwijk*, sa špecializovali na kvetinové zátišia, zatiaľ čo Leyster maľovala žánrové práce, pár portrétov a jedno zátišie

https://www.google.sk/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&ie=UTF-8#output=search&sclient=psy-ab&q=Ruysch%20Rachel&oq=&gs_l=&pbx=1&fp=17ba7594a9b5d694&ion=1&bav=on.2,or.r_qf.&bvm=bv.48705608,d.Yms&biw=1800&bih=995
http://en.wikipedia.org/wiki/Rachel_Ruysch
http://ru.wikipedia.org/wiki/Рюйш,_Рашель

R. Ruysch: Zátišie s kyticou kvetov a slivkami (18.st.)

R. Ruysch: Kvety na strome (18.st.)

R. Ruysch: Kvetinové zátišie s motýľom na kamennej lavici (18.st.)

R. Ruysch: Vetvička ruža, chrobák a včela (18.st.)

R. Ruysch: Košík kvetín (18.st.)

ruža - 1.v gréckej mytológii červená farba ruže spojená s Afrodite, ktorá zaľúbená ponáhľala za Adonisom, poranila sa o tŕň bielej ruže a tá sa jej krvou sfarbila do červena; spolu s *laliou* ruža symbolizovala jar; má spoločné významy s *laliou* a *lotosom* (pozri kvetiny); pozri *farebná symbolika: farba červená; symbolika číselná: 5; pentagram; mariánska symbolika; rozarium*
2.najobecnejšia heraldická figúra

-v súvislosti s heslom *jeruzalemská púť*: v katedrále v Chartres bol 1200 na dlážke vytvorený *labyrint* s jedenástimi kruhmi v štyroch kvadrantoch; jeho centrom bola kresba ruže zdôrazňujúca osvietenie a ženskosť

pozri *Alžbeta Durínska/Uhorská, Nanebovzatie Panny Márie (Hall), Kupido: Potrestanie Kupida (Hall); jeruzalemská púť*

S. Lochner: Madona v ružovej besiedke (1448)

E. Sirani: Sv. Mária s Ježiškom (17.st.)

E. Sirani: Madona s ružou (17.st.)

Majster banderol: Madona (1455-1468)

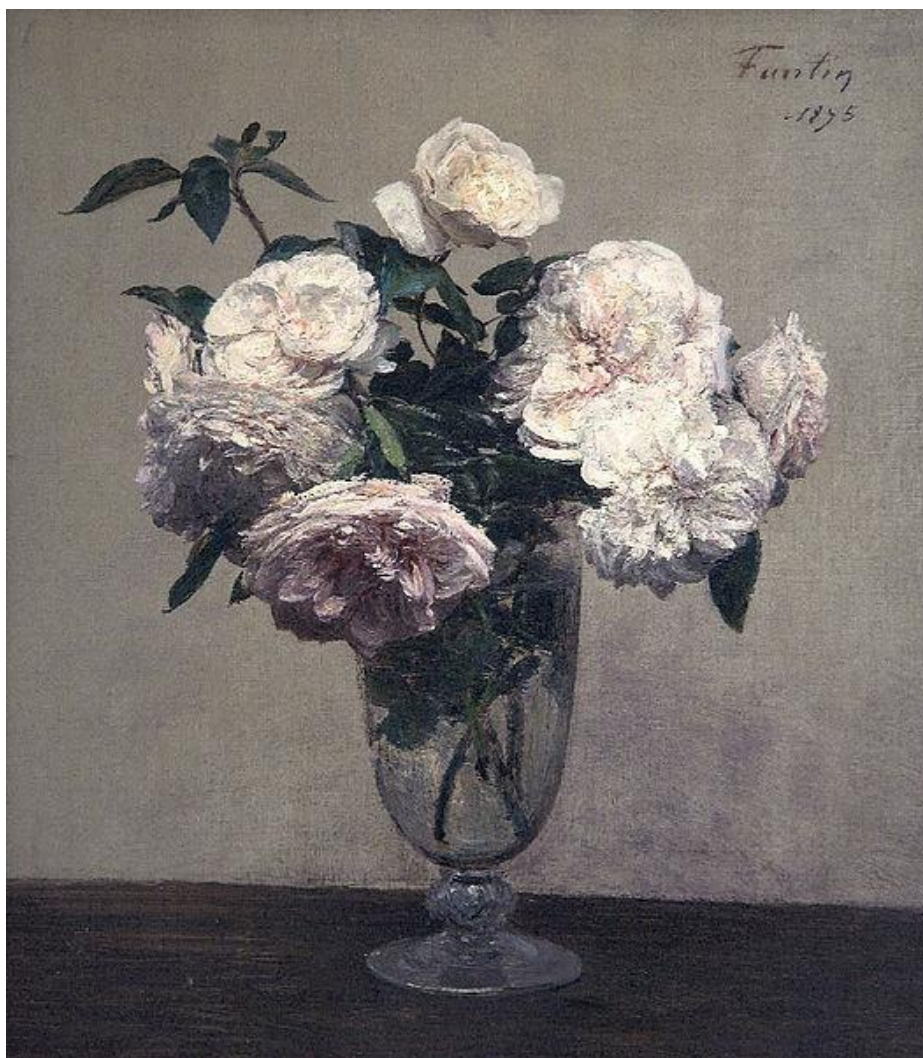
V. van Gogh: Ruže a slnečnice (1886)

M. Vrubel: Ruže a orchidey (1894)

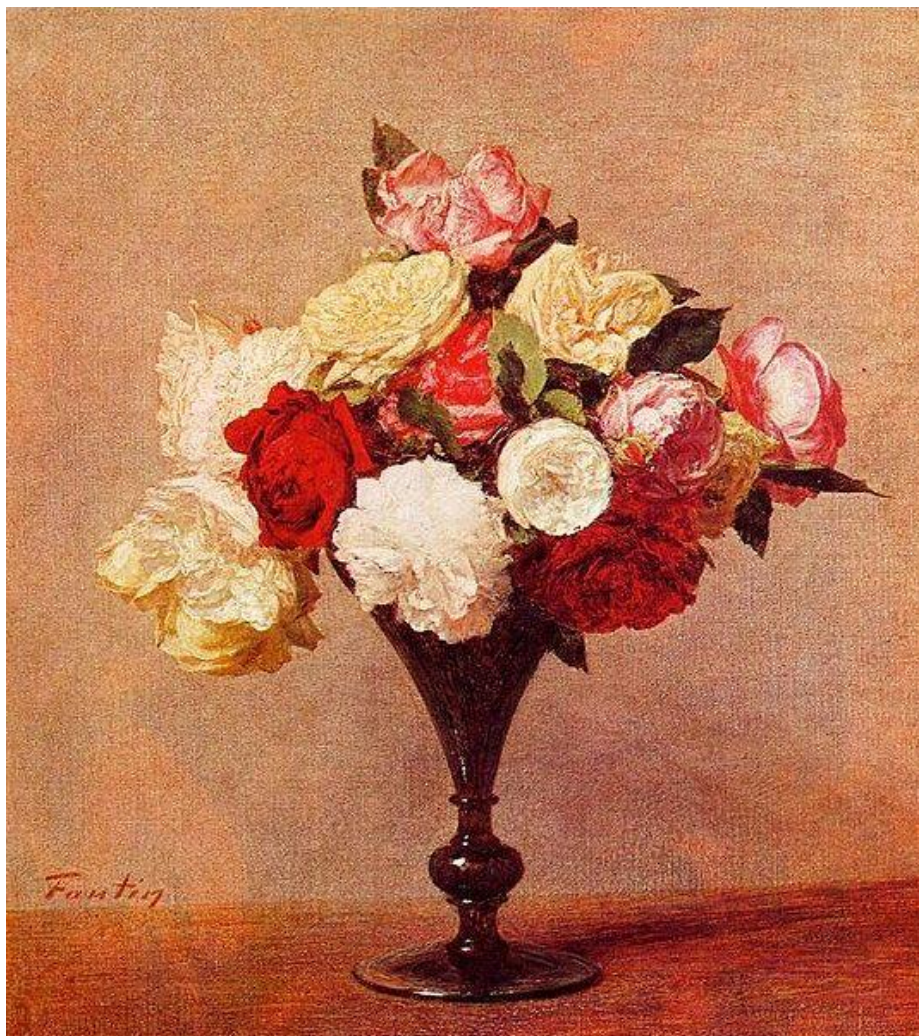
M. Vrubel: Žltá ruža (1894)

H. H. Fantin-Latour: Váza ruží (1875)

H. H. Fantin-Latour: Biele ruže (1875)

H. H. Fantin-Latour: Ruže vo váze (19.st.)

S. Valadon: Ruže vo váze (1914)

E. Balland: Zátišie (maľba na hodvábe)

L. Corinth: Chryzantémy a ruže (1917)

L. Corinth: Ruže (1924)

ruža Modrá - *Modrá ruža*
ruža púštna - forma sadrovca

Púštna ruža (Tunis)

ruža vianočná - vianočná ruža

ruža Zlatá - Zlatá ruža

Ruže Heliogala - Ruže Heliogabala je slávny obraz anglo-holandského maliara *L. Alma-Tadema*; v súčasnej dobe je v súkromných rukách; autor zrejme vychádzal z epizódy v živote rímskeho cisára Elagabalusa, tiež známeho ako Heliogabalus (204-222), prevzatej z „Augustana histórie; hoci latinský text odkazuje na „fialky a iné kvety“ Alma-Tadema líči Elagabalov pokus udusiť svojich nič netušiacich hostí v ružových okvetných lístkoch, uvoľňujúcich sa z falošných stropných panelov; pôvodný odkaz je tento: „Oppressit v tricliniis versatilibus parasitos suos Violis et floribus, sic ut ANIMATE aliqui efflaverint, cum erepere ad summum non Possenti“; v hodovnej sieni s otočným stropom boli hostia zaborení do kvetov a parazitov, takže sa vlastne udusili k smrti; vo svojich poznámkach k „Augustana histórie“ Thyer poznamenáva, že „Nero urobil to isté“; podobný strop v dome Trimalchio je popísaný v Petroniovom Satyricone

L. Alma-Tadema: Ruže od Heliogabalusa (1888)

sv. Ružena -

G. B. Tiepolo: Madona so sv. Katarínou, sv. Ruženou s Dieťaťom a sv. Anežkou (Kostol Santa Maria dei Gesuati, Benátky)

ruženec - v kresťanstve pomôcka zavedená rádom *dominikánov*; modlitebná pomôcka k odpočítavaniu modlitieb; tvorená šnúrou s príslušným počtom guľiek z rôzneho materiálu (pozri *symboly číselné*: 99); ruženec používaný aj v iných *náboženstvách*: *budhizmus*, *hinduizmus*, *islam*; islamský ruženec zostavený z 99 perál; každá jedna symbolizuje jedno z tzv. najkrajších mien božích; sústavné opakovanie mien pri preberaní perál prinesie veriacemu posvätenie

Becker: modlitebná šnúra; retiazkou spojené koráliky poskytujúce oporu pri meditácii a *modlitbe*; v *stredoveku* boli v súvislosti s *mariánskou* symbolikou zvyčajne retiazky zvané ruženec čiže *rosarium*; 50 alebo 150 drobných perál znamená práve toľko modlitbe *Ave Maria* (slová *archanjela Gabriela* pri *zvestovaní*), rozdelených po 5 alebo 158 jednotkách väčšou perlou (modlitba *Otčenáš*); ku každej jednotke patrilo rozjímanie nad určitou udalosťou zo života Ježiša

alebo Márie; veľký ruženec, na ktorom sú zachytené radosti a bolesti *Panny Márie*, obklopuje podobu Božej matky na *ružencových oltároch*

Reflex v súvislosti s článkom Ružencová slávnosť: ruženec doložený v západnej cirkvi prvý raz v 12.st.; nikdy nebol chápaný iba ako prostá pomôcka na odpočítavanie modlitieb; spájal sa s ním kult *Panny Márie* (pozri *mariánsky kult*) a často mu bola prikladaná *magická* moc; zakladateľom prvého ružencového bratstva pri kostole sv. Ondreja v Kolíne nad Rýnom bol *dominikán* Jacob Spranger; po jeho vzoru vznikali čoskoro obdobné konfraternity po celej ríši aj mimo jej hranice; veniec z ruží (*ruža* je mariánskou kvetinou) sa stal charakteristickým odznakom ctiteľov Najsvätejšieho ruženca

Biedermann: v *baroku* sa na ružencoch nosili prívesky *arma christi*: kladivo, klince, kopija, žrd' so špongiou namočenou v octe, tŕňová koruna, bič, ruka, ktorá udrela Krista po tvári

Heinz-Mohr v súvislosti s heslom *obdobia života*: ruženec je *symbolom* päťdesiatročnej ženy a sedemdesiatročného muža

pozri *atribúty*, *symbols*, *alegórie a prirovnania*, *apoštolské vyznanie viery/Credo*; *Dominik*, *Katarína Sienská*; *pútnické znamenie*; *Kuan-jin*; *koral* (Hall); *arma Christi* (Biedermann); *amulet*, *vodník*; *madona s ružencom*, *Rudrakša*

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hans_von_Wertinger.jpg

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hans_Wertinger_Christoph_von_Laiming_VA.jpg

G. David: Panna Mária s Ježiškom (1510)

A. Dürer: Albrecht Dürer starší s ružencom (1490)

Ch. Weigel st.: Výrobca ružencov (medirytina, 1698)

N. Briot: Sv. Onufrius

Ružencová slávnosť - podľa dominikánskej tradície r. 1206 bol sv. Dominik v Prouilhe vo Francúzsku, aby sa pokúsil obrátiť späť na katolícku vieru *albigéncov*; mladý kňaz mal malý úspech, až jedného dňa, keď dostal videnie Panny Márie, ktorá mu dala *ruženec* ako nástroj proti *kacírom*; zatiaľ príbeh Márie dávajúcej ruženec svätému Dominikovi je všeobecne uznávaný ako legenda, vývoj tejto modlitby forma vďačí za mnohé nasledovníkom svätého Dominika, vrátane kňaza z 15.st. a učiteľa, Alanus de Rupe;

-v súvislosti s heslom *Panna Mária s ružencová*: naša Mária Ružencová, tiež známy ako Panna Mária Najsvätejšeho ruženca je názov Panny Márie vo vzťahu k *ružencu*; sviatok Panny Márie Ružencovej je 7.októbra, výročia rozhodujúceho víťazstva kombinovanej kresťanskej flotily v roku 1571 v *bitke pri Lepante*, keď bolo porazené osmanské loďstvo mimo západne Grécko; dátum niekedy známy ako sviatok Panny Márie Víťaznej

https://en.wikipedia.org/wiki/Our_Lady_of_the_Rosary

A. Dürer: Sviatok ruženca (1506)

G. B. Tiepolo: Ružencová slávnosť (St. Maria del Rosario, Benátky, 18.st.)

ružencový oltár - Becker v súvislosti s heslom *ruženec*: trojdielny *oltár*, zachycujúci bolesti a radosti *Panny Márie*; *ruženec* lemuje jednotlivé dosky; doska vľavo znázorňuje radosť, doska uprostred bolesť a doska vpravo slávu Márie; pozri *ľavý, pravý*

ruženín - ružová odroda *kremeňa*; užívaná ako šperkársky kameň; pozri *drahokam, prút*

Täubl: zrnitá odroda *kremeňa*; jemne ružová farba sa pôsobením slnečného svetla mení na mliečnu až sivastú; väčšinou sa brúsi do tvaru *mugle*; nálezisko: Ural, Brazília, Madagaskar, Japonsko; v Čechách v okolí Písku

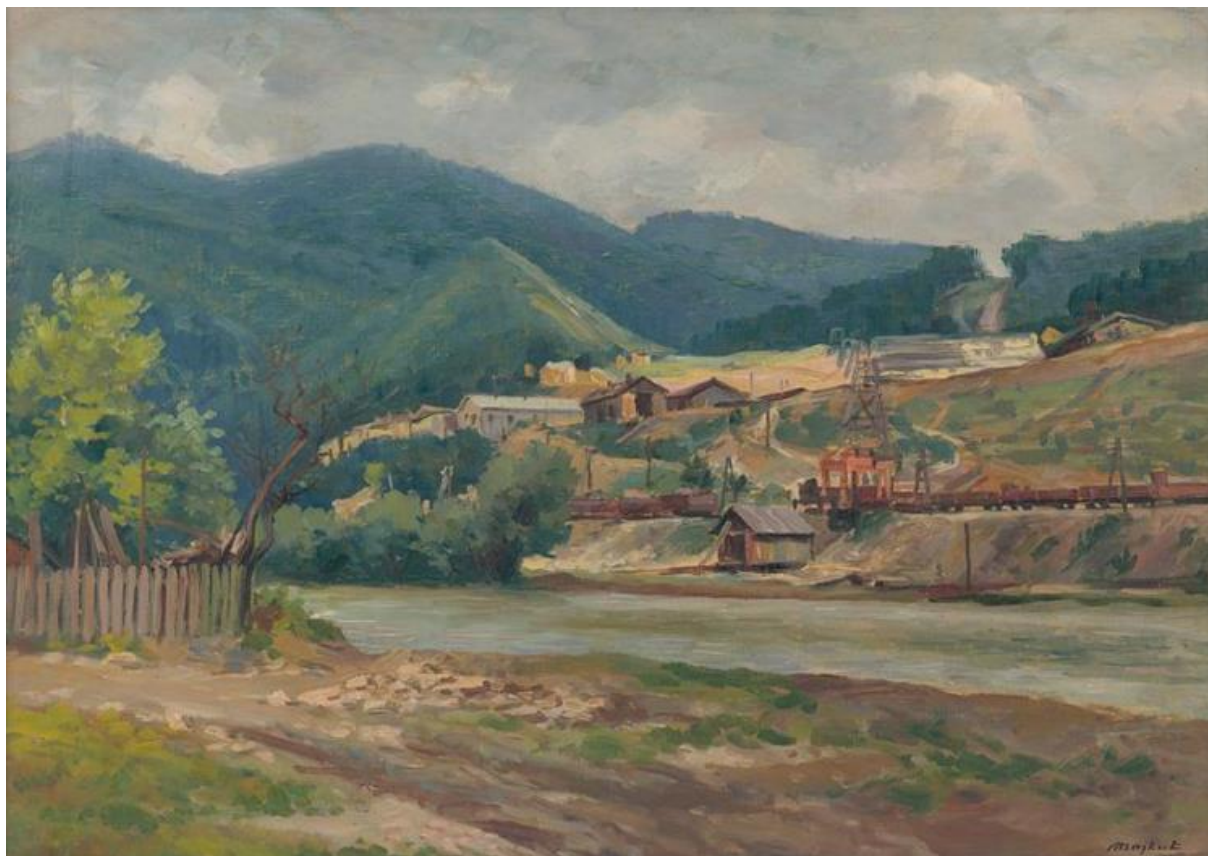
ružica - pozri *kokarda*; *rozeta*

ružica veterná - *veterná ružica*

ružička kapustová - *kapustová ružička*

Ružín (obec) - pozri *Slovensko*

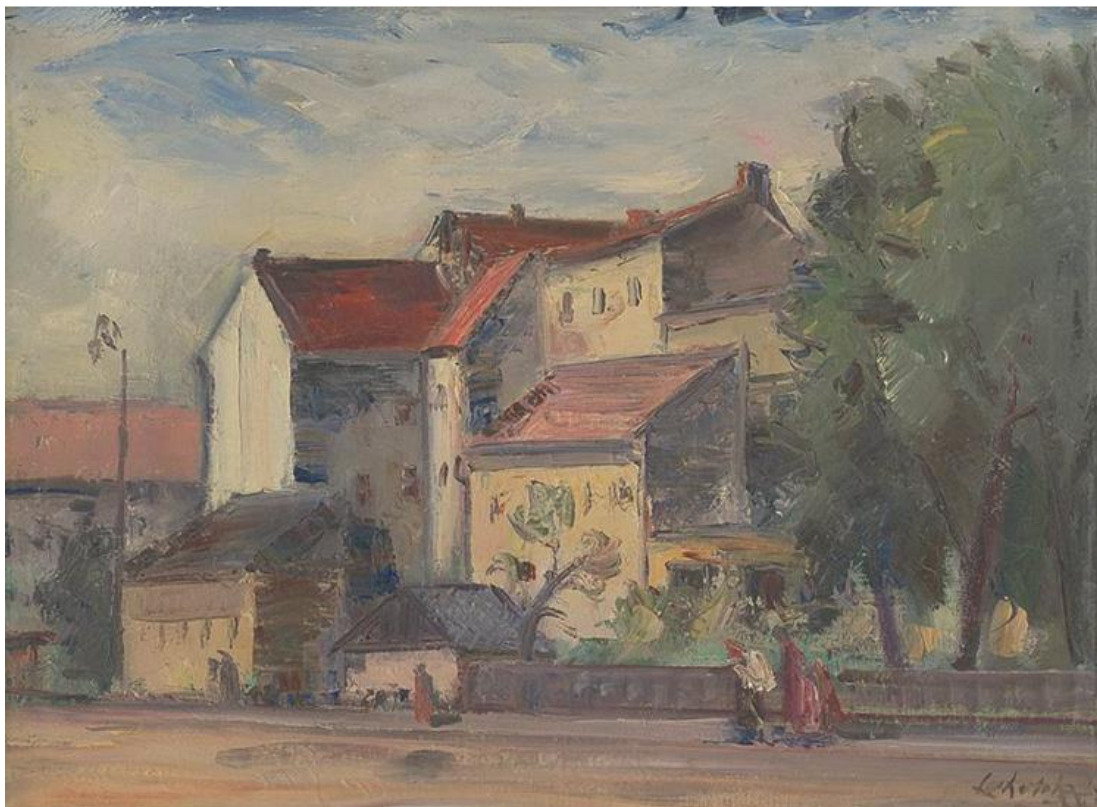
[https://sk.wikipedia.org/wiki/Ru%C5%BE%C3%ADn_\(obec\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Ru%C5%BE%C3%ADn_(obec))

J. Majkut: Za Ružinom (sorela, 1953)

Ružomberok - pozri *Slovensko*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Ru%C5%BEomberok>

E. Lehotský: Domy v Ružomberku (1950)

ružová farba - okrem *fialovej* ďalšia *adventná farba*; pozri *monochromia*, *camaieu rouge*

100+1: od narodenia je deťom vnucovaná predstava ružovej farby ako farby dievčat a bledomodrej ako farby chlapčenskej; pritom táto tradícia je stará sotva sto rokov; ešte v 20. rokoch 20.st. prevládal názor, že ružová je odtieň červenej, čiže agresívnej farby; je preto vhodná pre chlapcov, lebo je živá a aktívna; pokojná a zasnená bledomodrá patrila dievčatkám; ostatne bledomodré oblečenie dievčat odkazuje i na čistotu *Panny Márie*, lebo túto farbu má je tradičné rúcho, ako to môžeme vidieť na kresťanských výjavoch; naopak Ježišovou farbou je farba ružová a takou bola aj farba *kresťanov*; zlom v ponímaní ružovej nastal v 30.rokoch 20.st., keď sa k moci dostali nemeckí *nacisti*, ktorí *homosexuálov* označovali ružovým trojuholníkom; ružová tak získala nálepku nemужnej farby; mimochodom ľudia bez ohľadu na pohlavie najviac obľubujú tmavo modrú farbu

J. Whistler: Symfónia v modrej a ružovej (1868)

R. Reid: Starý záhradník

M. Bazovský: Za humnom (1901-1950)

M. A. Bazovský: Krajina s mostom (1956-1957)

F. Kudláč: Šarkan (1962)

ružová morena - Smith: alternatívny názov pre *morenovú ružovú* (pravú)

ružová morenová (pravá) - Smith: *morenová ružová* (pravá)

ružová stála - Smith: alternatívny názov pre *červeň chinakridonovú*

ružová ultramarínová - Smith: alternatívny názov pre *violet' ultramarínovú*

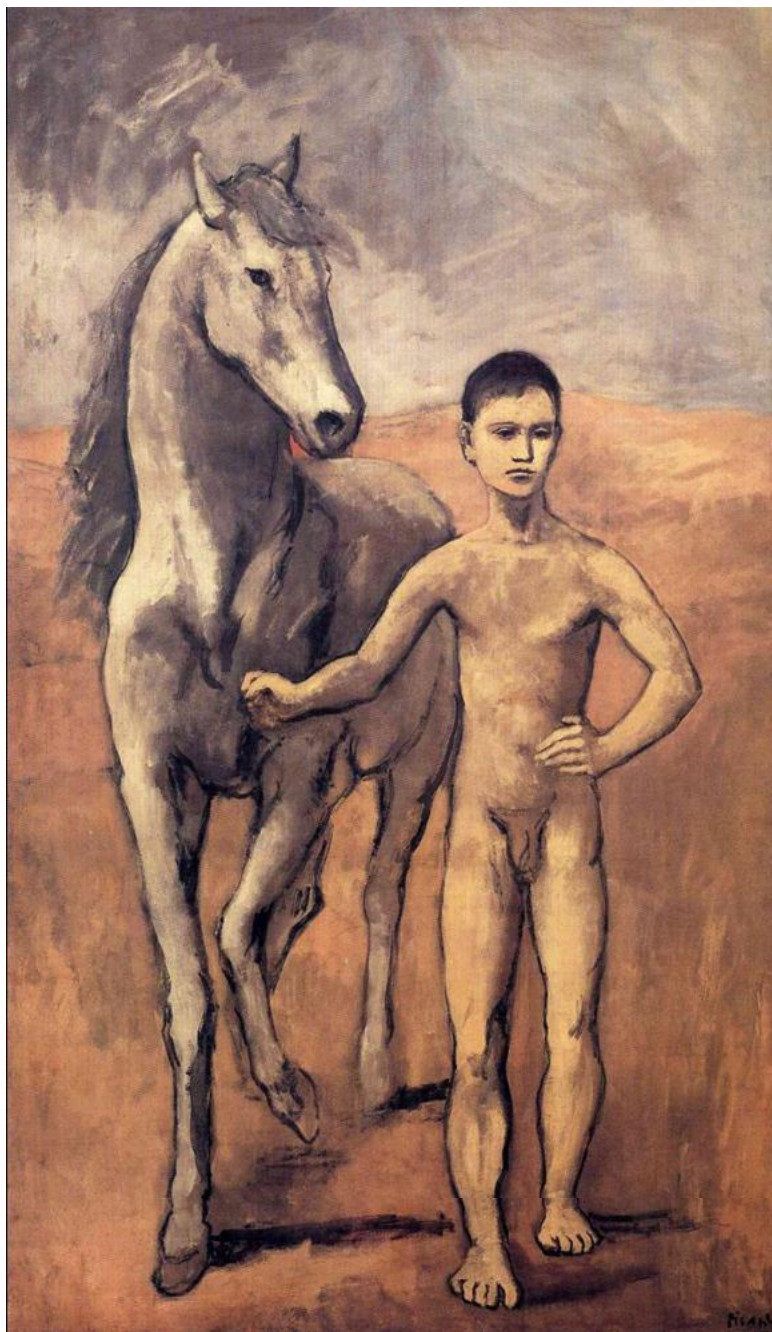
ružová záhrada - *rozarium*

ružové drevo - *drevo ružové*

ružové obdobie - predkubistické obdobie *Picassovej* tvorby so *symbolistickými* črtami (1904-1906); vyznačuje sa melanchóliou a umelec uprednostňuje farebnosť s ružovými a okrovými tónmi; pozri *modré obdobie*, *kubizmus*, *monochrómia*

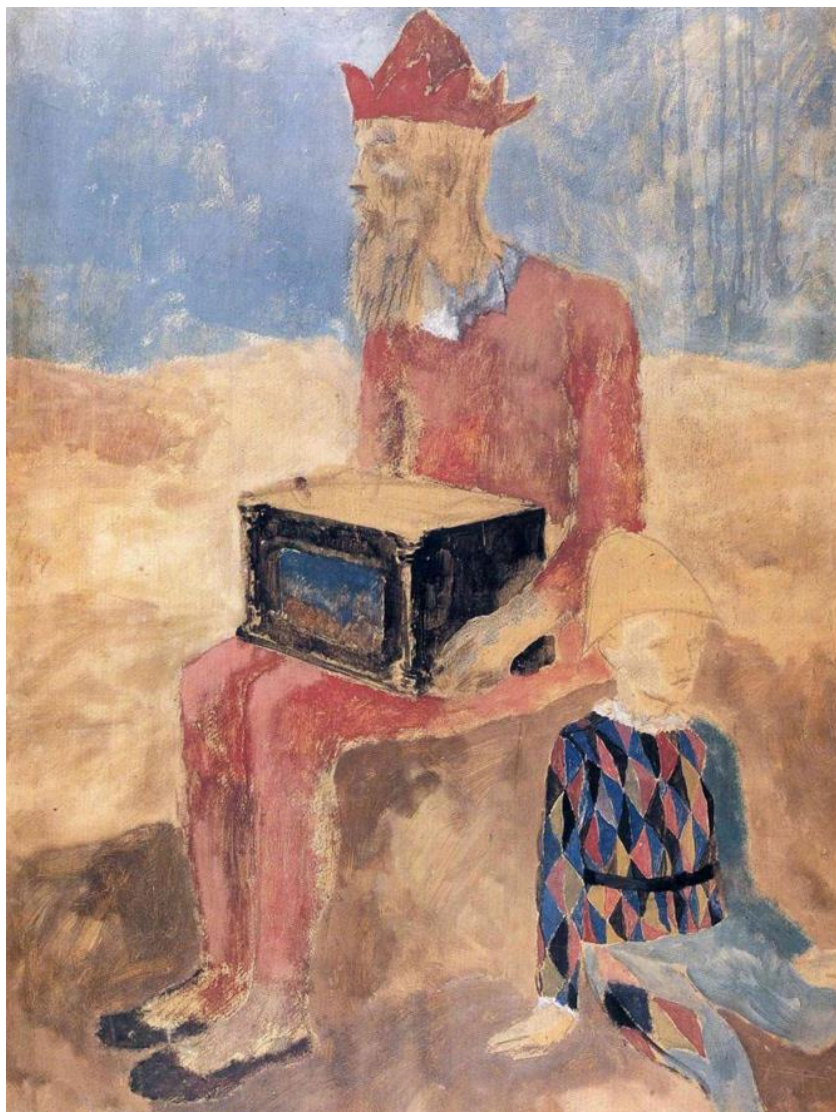
P. Picasso: Dievča a koza (1906)

P. Picasso: Chlapec vedúci koňa (1906)

P. Picasso: Mladý akrobat a klaun (1905)

P. Picasso: Hráč na nineru (1905)

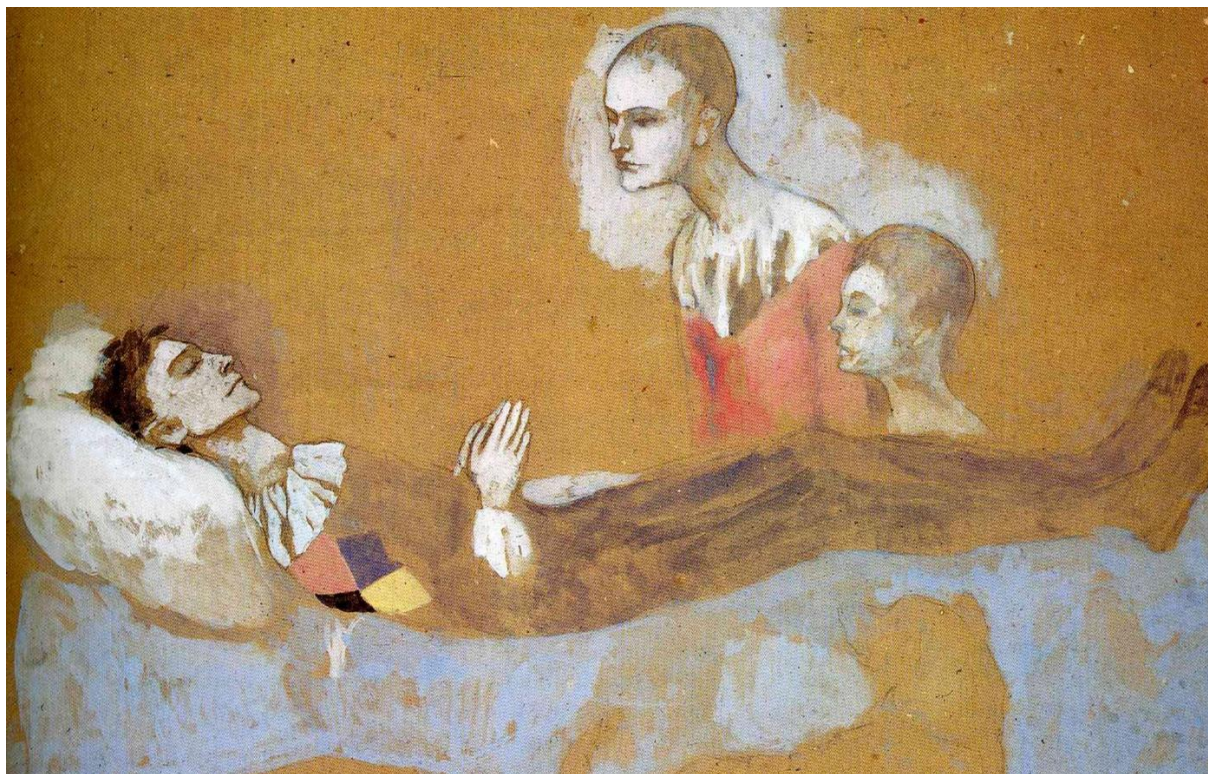
P. Picasso: Nosička chleba (1905)

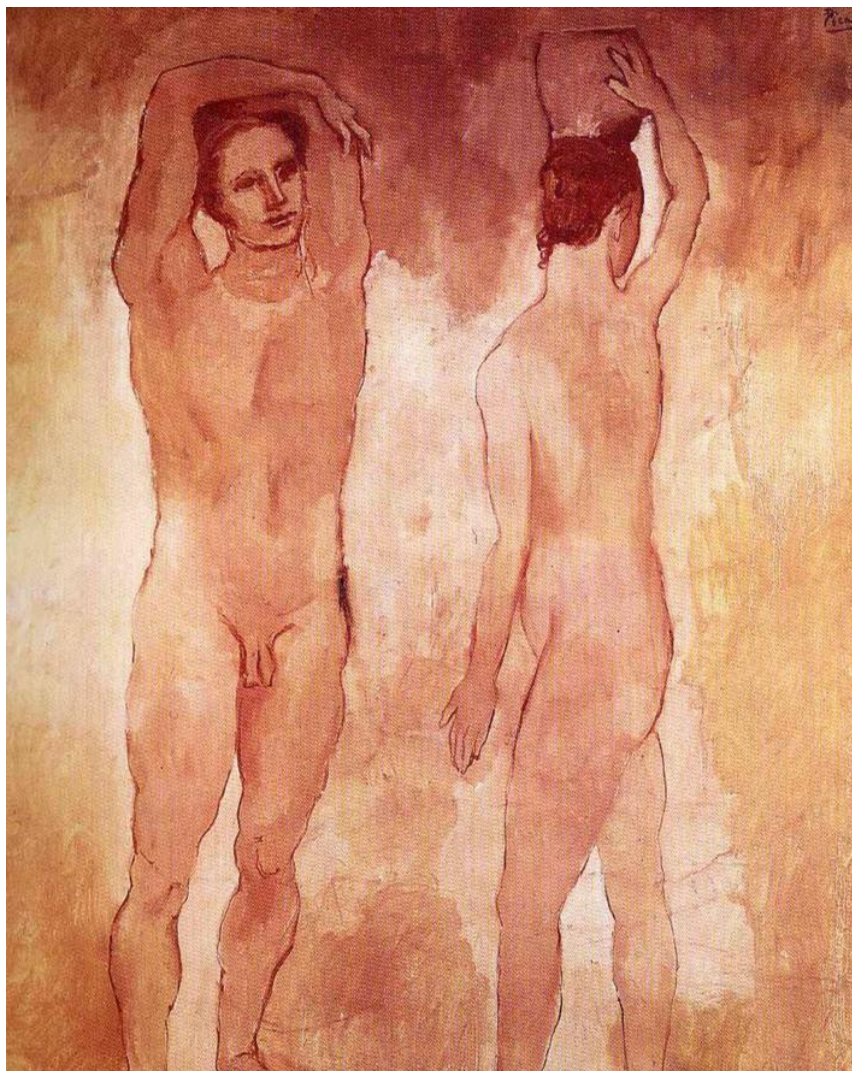
P. Picasso: Rodina žonglérov (1905)

P. Picasso: Rodina akrobatov s opicou (1905)

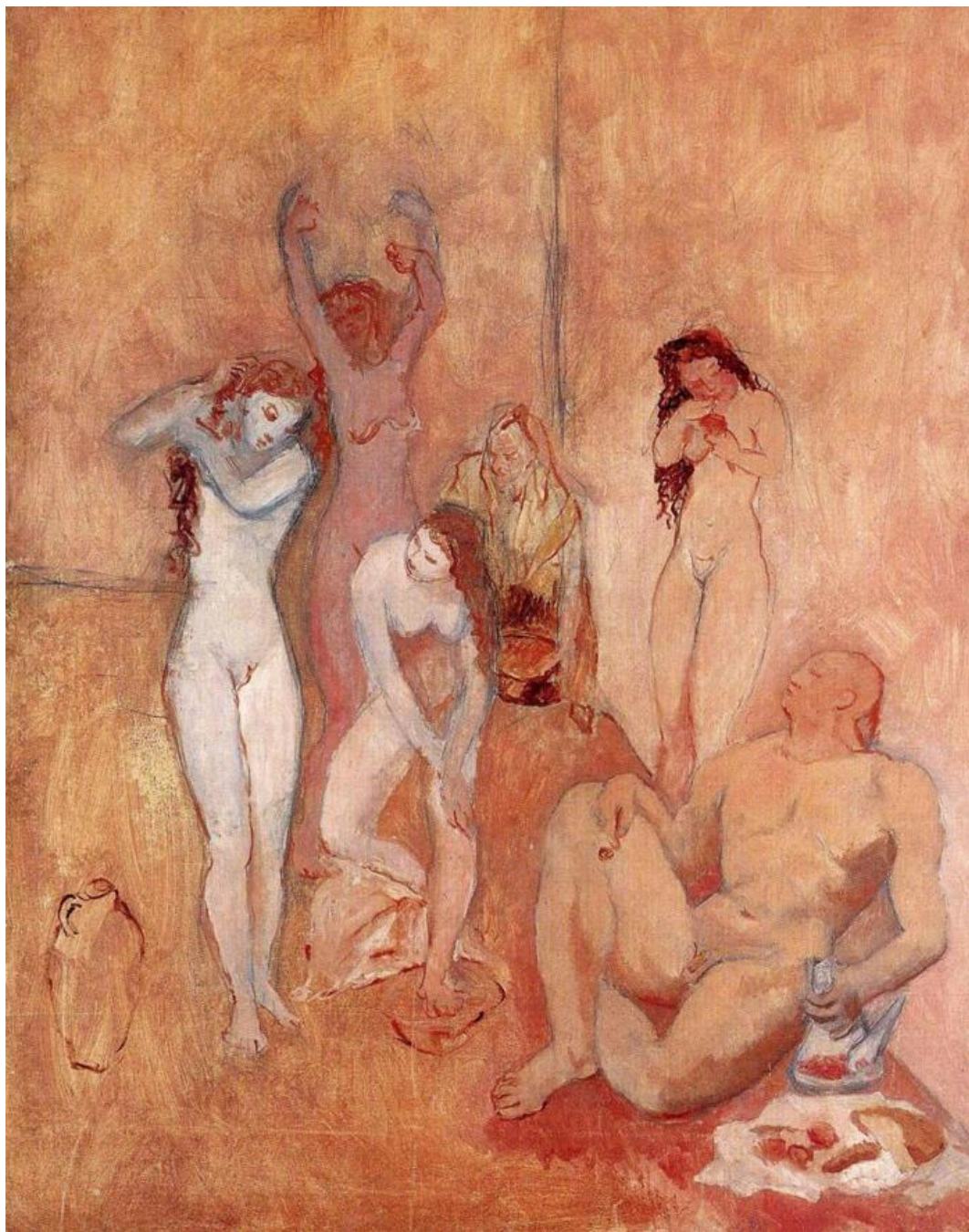
P. Picasso: Harlekýnova smrť (1906)

P. Picasso: Mládenci (1906)

P. Picasso: Mládenci (1906)

P. Picasso: Hárem (1906)

ružový jednorožec - *Neviditeľný ružový jednorožec*

Ružový kríž - stupeň/hodnosť v starej hierarchii škótskeho *slobodomurárstva*; príslušníci tohto stupňa nazývaní *Rytieri ružového kríža*; ich symbolom *pelikán* ako symbol nezištnej snahy po očiste

ružový ker - *atribút Panny Márie*

ružový trojuholník - *trojuholník ružový*

Rüsselbecher - angl. claw beaker; väčšinou baňaté sklenené poháre alebo šálky z 6.-7.st.; je pre ne typické na bočnej strane dekoratívne výbežky usporiadané často nad sebou a v dvoch radoch; väčšinou pochádzali z franských sklární v Dolnom Porýní; vyvážali sa do celej Európy; pozri *pohár, nádoby*

<http://de.wikipedia.org/wiki/R%C3%BCsselbecher>

Rüsselbecher (7.st.)
Rüsselbecher (6.st.)

